

[Morten Lange.]

er sket rationalisering inden for produktionen. Det er spørgsmålet om, hvad der skal dyrkes, som i langt højere grad må komme i højsædet, når vi skal diskutere omlægning af produktionen, og først når det spørgsmål er nogenlunde afklaret, kan vi tale mere fornuftigt om brugsstørrelser. Så længe vi ikke har en klar målsætning for, hvad landbruget skal producere i de næste 20-30 år, hænger debatten om brugsstørrelser ærlig talt noget i den blå luft.

Jeg synes, at det ærede medlem hr. Niels Eriksen havde mere fat i enden af tråden, når han talte om omdannelse til gartneri af en række husmandsbrug. Jeg er ikke i tvivl om, at det er en af de muligheder, der frembyder sig; det er et af de steder, hvor det forekommer mig at vi kan komme til noget, der minder om en strukturomlægning. Men hvis vi går den vej, kan det godt ske, at det ikke lige netop bliver de store herregårde, der skal omdannes til gartnerier. Det er meget muligt, at netop de forholdsvis små brug viser sig at have en passende arrondering til den slags.

Man kunne jo ikke vente andet af det ærede medlem hr. Niels Ravn, end at han kørte frem på en linje, som svarede til, hvad man kan vente fra det konservative folkeparti. Det var selvfølgelig nemmere, om dette land i løbet af den kommende tid blev udstykket i passende store gårde, og det høje ting har jo gennem årene gjort meget for at støtte noget sådant; det har kornlovene og meget andet hjulpet godt til med. Men endnu er det ikke gået så galt, og jeg tror ærlig talt, at der skal en meget klarere målsætning til med hensyn til, hvad der skal dyrkes, inden jeg vil være parat til at følge det ærede medlem hr. Niels Ravn, som siger, at vi skal have omdannet landet til nogle meget store kollektive bedrifter.

Det er formodentlig også sådan, at før vi overhovedet kan komme til en struktur-omlægning i landbruget, må vi have fat i rentepolitikken, som gør det muligt at gennemføre generationsskiftet på rimelig og betryggende måde.

Kort sagt: blandt de brikker, der skal stykkes på plads, før vi har en brugbar landbrugs politik her i landet, har den brik,

vi har at gøre med i dag, ikke ret meget med spillet at gøre. Men ikke desto mindre skal socialistisk folkeparti gerne tilsige villig udvalgsbehandling. Vi har ikke noget imod denne lovgivning; vi ser, at den er forholdsvis fleksibel, og så vidt jeg kan forstå, kan pengene skubbes over og bruges til de sammenlægninger, som landbokommissionen har åbnet mulighed for. Vi mener, at enkelte mindre problemer kan løses ved hjælp af denne lovgivning, og vi skal derfor gerne være med til en fordomsfri behandling af lovforslaget i udvalget.

Bækgaard: Som det fremgår af forhandlingerne fra de to foregående år, plejer jeg ikke at komme med lange indlæg, da jeg betragter denne lovgivning som forældet, overflødig og uheldig, idet den jo favoriserer en lille del af den ungdom, som årligt sætter bo. Af den grund havde jeg ventet, at den højtærede minister efterhånden selv var blevet klar over det og havde sparet os for flere lovforslag desangående. Men det er altså ikke tilfældet. Nu vel, så må man prøve andre veje for at råbe den højtærede minister op. Kan det hjælpe, kunne jeg jo udnytte min taletid her til det, men det synes jeg ville være synd, ikke mindst for den højtærede formand for folketinget, som jo til dels er tvangsindlagt til at overvære denne overflødige debat. Jeg vil altså sige til den højtærede minister, at denne lovgivning er et levn fra gamle dage, og jeg tror, den ret hurtigt vil gøre den højtærede minister til det samme, for man kan jo nu engang ikke fortsat gå imod udviklingen, mod en strukturændring.

Bortset fra at lovgivningen som sagt har favoriseret en lille del af en bestemt gruppe ungdom, har den måske engang — men det er mange år siden — været til en smule gavn, og jeg anerkender og respekterer fuldt ud det arbejde, som husmandsbruget har udført, og den islet, det har udgjort i dansk landbrug. Jeg vil dog gerne spørge, hvor indtægterne i disse brug stammer fra nu om dage. Jeg tror nemlig, at for manges vedkommende kommer over halvdelen af indtægterne fra arbejde i andre erhverv, gennem billige statslån m. m. Men er det retfærdigt over for de mange større brugs indehavere, som nødvendigvis må leve alene af landbruget, og er det en hjælp at oprette